

Y. Doğan etinkaya: Türk Oğlu Türklerin Te- laşı: Ermeni mi? Allah Korusun

Posted on 03/01/2020

Hrant Dink'in katledilmesiyle birlikte birarada barış içinde yaşamak isteyenlerin uzun bir zamandır eşine rastlanılmayacak bir şekilde biraraya gelerek bir insan seli oluşturmasına şahit olduk. Bunca insanın bir siyasi cinayet sebebiyle sokakları doldurmaları, milliyetçilik karşıtı sloganlar atmaları, milliyetçi kurum ve çevrelerde büyük bir şok etkisi yarattı. Binlerce insanın "Hepimiz Ermeniyiz" sloganları atması, CHP'nin açık bir şekilde tel'in edilmesi ve milliyetçiliğin enine boyuna masaya yatırılması, kendinden emin milliyetçi çevreleri derinden sarstı. Cinayetin ilk gününde daha ılımlı, makul ve çekingen açıklamalar yapanlar, onbinlerce insanın "hepimiz Ermeniyiz" diye haykırmaları sonrasında ileden çıkmaya başladılar. Özellikle cinayetten sorumlu olanın milliyetçi örgütler ve en genel anlamda milliyetçilik olduğuna dair fikirlerin televizyondaki tartışmalarda yaygınlık kazanması üzerine milliyetçi çevreler utangaç bir şekilde söylediklerinin altını çize çize konuşmaya başladılar.

Hrant'ın öldürülmesinin hemen ardından eleştiri oklarının kendilerine yneleceğinin ayırında olan milliyetçiler, bu cinayetin her şeyden önce Türkiye'yi vurmak amacıyla planlandığını belirttiler. Hatta "tek yönlü olarak şartlanmış fikirler" doğrultusunda hareket edenlerin bu eylem sonrası milliyetçi, yurtsever, vatansever ve ulusalcıları "azgın milliyetçi" olarak hedef tahtasına çevireceği uyarısında da bulundular.[1] Ve ilk gün genelde tüm milliyetçi yayın organları, köşe yazarları aslında en önemli hedefleri olan AKP iktidarının başı olan başbakanın açıklamalarına sarıldılar.[2] öyle ya, başbakan haklıydı. Tüm dünyada Ermeni Soykırımı ile ilgili iddiaların meclislerden geçtiği bir sırada işlenen bu cinayetin bir tesadüfün eseri olması beklenemezdi. Bundan en fazla Türkiye zarar gördüğüne göre, milliyetçilerin bunda bir dahlinin olması da beklenemezdi. Bütün milliyetçi basının ilk

refleksi bu cinayetten en fazla zararlı çıkanın Türkiye ve milliyetçi camia olması hasebiyle kendi sorumluluklarının olmasının düşünülmemeyeceğini belirtmek oldu.[3] Birçok milliyetçi yazar faturanın milliyetçilere çıkarılmasına bir hayli bozuldular. Ancak devlete katil diyenlere de bir o kadar kızdılar. Devlete katil veya terörist denmesine içerlediler.[4] İçerlediler diyorum çünkü gerçekten birçok yazıda devlete bir aşkla, sevgiyle sahip çıkmak güdüsü “duygusal” bir biçimde kendini dışa vurmuştu. Milliyetçilerin bu devlet sevdası Hrant’ın öldürülmesinin ardından daha bir farklı ortaya çıktı. Zira birkaç kendini bilmez veya majinal sol örgütler değil daha önce şahit olmadıkları büyüklükte bir insan topluluğu “devlet”lerine “küfür” ediyorlardı. Milliyetçilerin devlete karşı duydukları bu “aşk,” faşizme ilişkin yapacağımız bir başka tartışmaya kalmak zorunda ne yazık ki.

R. Tayyip Erdoğan’ın ilk açıklamasına sarılan milliyetçi çevrelerin kafaları biraz karıştı. Her şeyden önce, elbette ki, bu saldırı Türkiye’ye karşı işlenmişti. Bu cinayetten en fazla zarar gören de Türkiye, daha doğrusu kurucu unsurdu. Yani Türkler ve onu ayakta tutan “milli dirençti.” Zaten küreselleşme sürecinde Türkiye’yi ele geçirmek isteyen güçler bir süredir “milli güç”lere karşı saldırı halindeydi. Zira milliyetçilere göre Türkiye’yi alt etmenin yegâne yolu “milli direnci” yok etmek ve bu amaçla milliyetçileri güçten düşürmektir. Bundan dolayı kurucu unsur Türklerle, Türk devletine ve şu ana kadar yozlaşmamış tek kurum olan Orduya yönelik bir yıldırma, halktan soğutma politikası güdülmekteydi. Hrant Dink’in faaliyetleri ve yazıları da aslında bu “psikolojik harb” olarak nitelenen planlı operasyonların bir parçasıydı. Ancak yine de cinayetin dış mihraklar, Ermeni lobisi ve başka odaklar tarafından işlenip işlenmediğinden çok emin olamayan milliyetçiler “halkta biriken öfkeye” de atıf yapmaya başladılar.[5]

Örneğin Arslan Tekin, diğer birçok yazar gibi cinayeti kınayıp, üzüntüsünü belirttikten sonra şu yorumu yapmıştı: “Çok kaşımışlardı...”[6] Tekin’e göre insanlar umutsuzluğa sürüklenmişlerdi. “Heryere Hrant Dink ve gibilerinin hakim olduğunu düşünen halk, çaresiz olup bitenleri seyrediyordu.” Ve dahası ona göre böyle düşüncelere ve hissiyata sahip halkın içten içe taşıdığı “hıncı” hafifletilecek bir şey de yapılmıyordu. Bu ortamda Hrant Dink ve

onun gibiler ise “halkı töhmet altında bırakan” açıklamalarına bir nihayet vermiyorlardı. Halkı rahatlatacak resmî kurumlar ise görevlerini ifa etmiyorlardı. Zira “halk ‘suç’ gördüğü fiilin cezasız kalmayacağını bilirse içindeki alevi” söndürürdü. Ama AB’nin de desteğini alanlar 301. madde gibi “milletin haysiyetini” koruyan düzenlemelere bile pervazsızca saldırıyorlardı.

Ve sonunda Tekin’e göre “hepsi birikince... Olan oldu.” Ya birileri hınçlarını almıştı ya da başkaları fırsatı kaçırmamışlardı. Yani başbakanın dediği gibi bu konjonktürde cinayetin işlenmesi Ermeni lobisinin faaliyetleri ile ilişkili olmalıydı. Ama değilse bunun da anlaşılabilir nedenleri olabilirdi Tekin’e göre. Orhan Karataş da Hrant’ın katledilmesinin gerçek suçlularının kim olduğunu “hiç dolaştırmadan söylemiştir: Türkiyelilik, Alt-kimlik-üst kimlik, 301. madde gibi yapay tartışmalarla Türkiye’yi gerip, milleti birbiriyle problemlili göstermeye çalışanlardır.”[7] Bunların zaten gerçek amaçları da böyle Türkiye’yi karıştırmaktır. Zaten “ülkesiyle, milletiyle meselesi olmayanların 301 diye bir derdi de yok”tur. Yani bu tür olayların yaşanmasını istemiyorsak bu tür mevzularla “vatandaşı” germememiz, hatta bu tür cinayet ve cenazeleri “istismar” ederek anarşiye ve kargaşaya yol vermemiz gerekmektedir.

Taylan Sorgun da nüfusun yetmiş milyonu aştığını hatırlatma gereği duymuştur. Hatta kendisi dolaşmış ve sessiz vatandaşları dinlemiştir. Sessiz çoğunluğun söylediklerini de duymamızı istememektedir. Ancak bilmemiz gereken tüm bu tepkiler sonrası milletin asıl şimdi gerilmiş olduğudur.[8] Bu arada sadece ülkeye ve devlete yazık olacaktır. Aslında genel olarak verilen mesaj açıktı. Eğer milleti gerdiği söylenen faaliyetlere devam edilirse ve devlet kurumları buna dair bir önlem almaz ise, milletin milli refleksinin bir tepkide bulunması gayet doğal bir gelişme olacaktır. Yani burada linç girişimlerinden siyasi cinayetlere birçok örgütlü, örgütsüz eylemin “vatandaşın öz tepkisi” “milli refleks” gibi kavramlarla meşrulaştırılmaya çalışıldığına şahit olmaktayız.[9]

Dahası bu nedenleri tartışacağı yere, hakim medya, yani “mütareke medyası,” milliyetçileri

suçlamaya başlamış ve hatta “birtakım televizyon kanalları Hrant Dink’in öldürülmesini dünyanın bir numaralı meselesi haline” getirmişlerdi. Halkın neden hınç duyduğu, neden çaresiz kaldığını açıklayacak insanlara söz vermemişlerdi. Kemal Kerinçsiz’e dahi sadece suçlamak için mikrofon uzatılmıştı. Tekin yazısını, okurlarına milli mücadele dönemine ilişkin iki kitap tavsiye ederek bitirmiştir. Bu kitapların ortak noktası milliyetçilerin kötü insanlar olmadığı, bilakis milli mücadeleyi ve istiklal harbini kazanan insanlar olduklarını hatırlatmasıdır. “Milli mücadele imkansız gibi görünüyor. Onun için iç düşman da çok fazla... Milli mücadelenin komutanlarının birçoğu mandacılığa taraftar... Türkün azim ve iradesi istiklal yolunu açıyor.” Milliyetçiliği kaba bir şekilde gösterenler de bugünün Ali Kemal’leri olsa gerekti.

Hrant’a sahip çıkanların gün geçtikçe sayılarının artması milliyetçilerin tepkilerini de arttırmaya başladı. Bir yandan milliyetçiliğin halk arasında yükselmekte olduğu ile övünenler aynı zamanda “Türkiye’de Türklerin varlığı”nın çok görüldüğü üzerine satırlar yazmaktaydılar. Türkün kendisini kendi ülkesinde azınlık gibi hissetmesi, içten içe dolması, sahipsizlik duygusu içinde olması bir gün bir yerde patlayacağını haber veriyordu bu yazılara göre.[10] Kendi ülkelerinde azınlık haline düşürülmelerini, diğer etnik gruplara atıf yapmanın demokratlık, Türklerden bahsetmenin ise ırkçılık gibi algılanmasını bir ABD-AB komplosu olarak değerlendiren milliyetçiler, “Hepimiz Ermeniyiz” sloganına histerik bir şekilde “Türk oğlu Türküz” diyerek karşılık vermiştir. Kendi ülkesinde azınlık haline düşürüldüğüne dair düşünce ve his durumu milliyetçi söylemde en fazla kullanılan argümanlardan bir tanesidir. “Meğer ne kadar çok Ermeni varmış!” “Ermeninin Yahudi’nin Rum’un bölücü kürdün maksist alevinin sahibi var, Müslüman Türkün tek sahibi Allah,” “Her yeri kanser hücresi gibi sarmışlar,” “vatanseverler artık azınlıkta,” gibi söylemler bu milliyetçi forumlarda çok sık dile getirilen fikirlerden bazılarıdır. Bu durumun neticesi olarak da bir varolma savaşının gerekliliği mantıksal bir sonuç olarak telakki olunmaktadır. Bir ölüm-kalım savaşı. Zira resmî kurumlar ve devletin bizatihi kendisi de ele geçirilmiş durumda. Asli unsur Türkün kurucu unsuru milliyetçilere iş bu noktada düşmekte. Yeniçağ gibi gazetelerin verdiği çözüm reçetesi de okuyucuları tarafından anlaşılmıştır. Tolgahan

Canbaba yazdığı yorumda bu tavrı şöyle özetliyor: “öyle bir duruma geldik ki vatanını sevmek suç sayılıyor bu ülkeyi kimse bölemez demek suç sayılıyor ama diğer taraftan bu ülkeye dil uzatanlar fikir özgürlüğü adı altında serbestçe konuşuyorlar eğer devlet bunların cezasını vermezse vatandaş ta kendine göre ceza kesmeye kalkar...” [11] Hatta işin ilginç bazılarının “Hepimiz Hrant’ız” lafzını daha bir anlayışla karşılamalarına rağmen “ben ne olacam Hrant kardeşim” yollu yorumlarını da mutlaka eklemiş olmalarıdır. “Hepimiz Ermeniyiz” sloganına bu kadar tepki gösteren ve “hislenen” sadece gazete ve dergilerde yazanlar olmamıştır elbette. Daha net tepkiler internet âleminde bu yazıları okuyarak yorumlar yazan veya forumlarda tartışanlar tarafında dile getirilmiştir. Genellikle kendilerinin “Türk oğlu Türk” olduğunu ifade eden bu yazılarda Ogün “kardeşlerine” sahip çıkanlardan, Ermeni paşaların ve işadamların sayılarının bile çok fazla artmış olduğunu iddia edenlere kadar garip fikirler öne sürülmüştür. Bu ortamlarda birbirine gaz veren milliyetçiler gazetelerde satır aralarından fıskıran ırkçılığı göğüslerini gere gere ifade etmekten de çekinmiyorlar. Örneğin bir tanesini okuyalım. Özhan Güzel adlı bir okuyucu şöyle yazmış:

“Ülkemizin bilinçli milliyetçilere, bilinçli Türklere ve vatan sevdalılarına ihtiyacı var. Hiç kimse durduk yere cinayet işlemez bu ülkede yaşayan herkesin haddini bilmesi yüce türk ırkına dil çıkarma cüretini göstermemesi gerekiyo, hele bu bir ermeniyse.”[12]

Devletin teslimiyetçiler tarafından rehin alınmış olması, halkın hınçlanmasını arttırıyordu. Yani bu satırlarda aslında halkın milliyetçi duygularının galeyana gelmesi ile bu tür eylemlerin yapılabileceği kabul edilmiş oluyordu.

Aslında bu tutum çok yaygın bir tavıra işaret ediyordu. Türkler, Türk milliyetçileri bu cinayeti işlemiş olamazlardı. Ancak yine de bu tür bir cinayeti işlemiş olabileceklerine dair özürler de sıralanmadan edilemiyordu. Örneğin Altemur Kılıç’a göre Türkiye’ye ve Türklüğe karşı işlenmiş bu cinayet, Türk tarafından veya milliyetçiler eliyle işlenmiş olamazdı.[13] “Hepimiz Ermeniyiz” demenin “ayıp” olduğunu ifade eden Kılıç, daha sonra cinayeti yaratan

ortamın milliyetçilik tarafından yaratıldığı iddialarına cevap vermiştir. Bu ortamın milliyetçiliğin değil, soykırım iddialarının, Türkiye'ye özür diletme isteyenlerin, masum insanların Ermeni terör örgütlerince öldürülmesinin, ABD ve AB yardımıyla faaliyet gösteren aydınların bir eseri olduğunu söylemiştir. Kılıç İstanbul'da meydanlara çıkan "toplama onbinlere" karşı bir gün Türkiye'nin her yerinde insanların "Hepimiz Türküz" diye ortaya çıkmayacaklarını beklemenin gaflet olacağını ifade etmiştir. "Hepimiz Ermeniyiz" diyenlere seslenen Kılıç, "bundan sonra kimse 'ortamdan,' kimlerin sorumlu olduğunu sormasın!" demiştir. Yani aba altından sopa göstermiştir.[14]

Aba altından sopa gösteren ilginç bir diğer örnek de Sabahattin Önkibar'ın bir yazısıdır. Önkibar tüm ulusal ve yerel milliyetçi basında ve haberlere yazılan hamasi okuyucu yorumlarında dile getirilen "Türkiye'nin şehitlerine bu kadar sahip çıkılmadı" çıkışını yaptıktan sonra eklemiştir: "Tamam, yapılan saldırıyı alçaklık olarak görüyor ve lanetliyoruz ama insafla söyleyin, kantarın topu fazlasıyla kaçırılmadı mı?" Ali Öncü de benzer bir şekilde bir cinayet işlendiğini ve suçlunun cezalandırılması gerektiğini teslim etmiş ancak "bunun için Hrant'ın heykelini dikmemizin anlamı yok" demiştir.[15] Bir yazarın cinayet işlendiğini söyleyip ardından suçlunun cezalandırılması gerektiğini söylemesi ne kadar garip değil mi? "Tamam, bir cinayet işlendi ama siz de işi abarttınız" yollu bu açıklamalar ile belki Ermeni olmaya gerek olmadığı söylenmek istemiştir. Bunu ikna edici bulmayanlar da herhalde Önkibar'ın son cümlesinden ders çıkartmak durumundalar: "Beyler, beyler bu kafayla gidilirse daha çok Hrant Dink'lerin arkasından ağıt yakılır. Unutmayın etki-tepki getirir... Soytarılıktan vazgeçin."[16] Kıssadan hisse, milletin hassasiyetleriyle oynamayın, bu kafayla gitmeyin, akıllı olun, yoksa daha çok Hrant'lar gider...

Hasan Ünal da Türkiye'de ırkçı ve ırkçıların olmadığını belirtmiş ve AB karşıtlarının ve milliyetçilerin cinayetinin sorumlusu gibi gösterilmelerini eleştirmiştir. Ancak ilginç nokta AB karşıtlarına yeteri kadar söz verilmediğini belirtmesine ve toplumda bu yüzden aşırı bir gerginlik vuku bulduğuna vurgu yapmasına rağmen, Dink konusunda çelişkili bir iddiada bulunmuştur. Hrant Dink gibilere söz hakkı verilmiştir. Hem de Dink'in sığ ve basit bir

mantıkla ve yeterince bilmediği konularda. Nedir bu Dink'in çok bilmediği konular: "Ermeni soykırımını iddiaları." Normal demokrasilerde Dink'in görüşleri "marjinal" kabul edilmeliymiş ve ana basın yayın organlarında yer bulmamalıymış. Bulunca ne olmaktadır; öğrenelim kendisinden:

"Ama bu kadar basit ve marjinal görüşler ana basın ve televizyonların gündelik konusu haline getirilirse toplumda şiddeti normal görececek düzeyde bir gerilim hasıl olur." [17]

Yani bu konu ve kişiler çok meydana çıkarsa "haliyle şiddet de oluyor" denilmiş olunmaktadır. "Hepimiz Ermeniyiz" bu kadar kalabalık ve insanların gözüne soka soka haykırıldığı için bu zat-ı muhterem de rahatsız olmuştur.

Ümit Özdağ da Trabzon'da verdiği bir konferansın "Özdağ: Trabzon direnişim merkezi" haber başlığı ile yayınlanmasını maksatlı olarak nitelemiştir. Bu tür yayınlarla yapılmak istenen ona göre insanların "milli kimliği ve öz güvenini" tahrip etmek ve milli dokuyu parçalamaktır. Ancak bunu yapanlar, milliyetçileri suçlayanlar, cenaze için insanları yürüyüşe davet edenler aslında farkında olmadan Dink cinayetini oluşturan zemini besliyor. Yani bu tür tavırlar Türk halkında tepkiye neden oluyor. Özdağ da resmî kurumların çalışmadığı bir ortamda halkın öz tepkisine olumlu anlamlar yüklüyor. [18]

Böylece halkın içinde biriken sözde tepkiye vurgu ile aslında halkın bu tür milliyetçi reflekslerin olabileceği teslim ediliyor, bundan da olumlu bir özellik olarak söz ediliyor. Aslında bu milliyetçi cenaha çok da yabancı olan bir düşünce tarzı değildi. Zira birçok milliyetçi yazar ve örgüt resmî kurumların işgal edildiği, medyanın satıldığı bir ortamda halkın milli refleksinin ortaya çıkması/çıkarılması gerektiğini uzun bir müddetten beri ileri sürüyordu. Bundan dolayı bir süredir gündeme gelen linç girişimlerine, sokak eylemlerine de sempatiyle bakmaktaydı. Bundan dolayı bu eylemi milliyetçiler yapmamış bile olsa, yapmış gibi meşrulaştırmak onların temel iddialarının bir savunusu niteliğini taşıyordu.

Bu eylemin Türkiye’de milli direnci yıkmak için yapıldığı ifade edilirken, “Hepimiz Ermeniyiz” sloganının yarattığı şok ve korku milliyetçileri bunu açıklamaya itmişti. Bazıları özellikle “marjinallerin” dışında onbinlerin bu sloganı haykırmasına inanamamıştı. Türkler nasıl böyle bir cümleyi kitlesel olarak haykırdılar. Birçok milliyetçinin hislerine tercüman olan Arslan Bulut bu sonuca kolay bir “ilmi” cevap üretmişti. Bulut’a göre “Hepimiz Ermeniyiz” diye haykıranlar Türk olamazlardı. 1915 yılında yüzbinlerce Ermeni Müslümanlığa dönmüş ve zaman içinde önemli mevkilere dahi gelmişlerdi. Hasan Köni’den alıntı yapan Bulut, Dink’in kendisinin de bu iddiaları sık sık gündeme getirdiğini belirtir. Hatta Dink bir yazısında Sabiha Gökçen’in dahi yetim bir Ermeni olduğunu dile getirmiştir. Bulut bu noktadan sonra “ilmi” yorumuyla olayı sonuca bağlıyordu:

“Yıllarca üniversitelerde, devlet kurumlarında, basında birilerinin yanlış yaptığını herkes söyler ve bir türlü anlam veremezdik. Hatta bazı dini oluşumlardaki saçmalıkları ve devlete karşı duruşlarını anlayamazdık. Bana göre yukarıda açıklanan dönen Ermenilerle ilgili çalışmaları, Dink’i ölüme götürdü. Türk kimliği ile Türkiye için her türlü kötülüğü yapanlar ortaya çıkacaktı bu yüzden Dink’in öldürülmesine karar verdiler.”[19]

Yani böylece Türklerin Türkiye’ye kötülük yapamayacağı, yapanların da olsa olsa Türk olmayacağı ortaya konmuş oluyordu. Peki, “Hepimiz Ermeniyiz” diye haykıranlar kimlerdi. Bulut’tan dinleyelim:

“Demek ki, ‘Hepimiz Ermeniyiz’ diyenlerin çoğu, bu sözü sadece cinayeti kınamak amacıyla değil gerçeğin ifadesi olarak söylüyor.”

Ancak Bulut, bu “bilimsel” açıklamasını burada noktalamıyor elbette. Tabii bu tavrı “Hepimiz Ermeniyiz” sözünden ne kadar telaşa kapıldığını da ele veriyor. Bulut, kolay açıklaması ile PKK arasında da bağ kurarak okuyucularını uyarıyor. Bir takım akademisyenlerden alıntılar yapan Bulut, Türkiye’de onbinlerce “kripto Hıristiyan” veya “gizli Ermeni” olduğu söylüyor. Hatta ASALA sonrası PKK’nın çıkması gibi, PKK sonrasında

da bu insanlardan şehir terörü yaratmak için kullanılabilceği düşüncesini gündeme getiriyor. Yine PKK içinde Ermeni kökenli elamanların bulunması bunun en büyük ispatı. PKK kurucuları ve yöneticileri arasında (tırnak içinde) “Türkler” olması ise düşündürücü.[20] Gizli Ermeniler konusunda daha net konuşan isimler de mevcut. Örneğin Ramazan K. Kurt ülkemizde halihazırda yaşamakta olan gizli Ermenilerin sayılarına da sahip. Alevi Kürtler arasına karışarak kendini kamufle eden elli bin dolayında kripto Ermeni mevcut. Bunların yanı sıra Sünni Kürtler arasında da iki yüz bin “gizli Hıristiyan” ve “Müslüman” Ermeni yaşamakta. Hatta normal şartlarda bir öfke sebebi olacak Ermeni Patriği İkinci Mesrob’un açıklamaları bu bağlamda kanıtvari bir şekilde değerlendiriliyor. Bu yazara göre Patrik 29 Ağustos 2005 tarihinde La Croix gazetesine verdiği mülakatta Türkiye’de bir buçuk milyon Ermeninin var olduğunu iddia etmiştir.[21] Bu bilgiler de aslında Türkiye tarihi boyunca çıkan birçok toplumsal sorunu açıklıyor bu zata göre. Mesela 1937 Dersim İsyanı’nı başlatanlar da bu Kripto Ermeniler aslında.

Bu noktada elbette Türklüğün tanımının ne olduğu da büyük önem arz ediyor. Yukarıda söylenenler ile çok açık olan bir şeyi ayan etmek gerekiyor. Milliyetçi basının büyük kesimi böyle uç bir örnek ile karşı karşıya kaldıklarında Türkten neyi anladıklarını daha bir açık ediyorlar. Bu tür vesileler ile Atatürk milliyetçiliği, vatandaşlık temelli milliyetçilik, ırkçılık, etnik milliyetçilik vs. milliyetçilikler arasındaki ayrımlar silikleşiyor. Her şeyden önce Türklük açık bir şekilde ırk temelinde tanımlanıyor. Kürtler, Lazlar ve bilimum millet Türk milletinin altında kollar olduklarını kabul etmedikleri noktada öteki tarafa, Arabın, Ermeninin yanına geçmiş oluyorlar. Zira bir Kürdün Türk olma şansı varken, Ermeninin böyle bir şansı yok. Bundan dolayı da “Hepimiz Ermeniyiz” sözü bu cenahta infiale yol açıyor.[22] Bu noktada Arslan Tekin yukarıda anılan yazılarının doğrultusunda Hrant’ın öldürülmesinin ardından başlayan 301. madde tartışmalarına atıfla “Türklüğü aşağılamayı” yasaklayan bu maddeye dokunulmamasını istemiştir. Zira bu tür cinayetlerin yaşanmamasını istiyorsak “Türkiye’de halkın kendisini koruma içgüdüsünü tetiklenmemelidir.” Zira “Sonucunu görüyoruz.”[23] Peki, 301. madde Tekin’e göre neden kaldırılmak isteniyor. Çünkü Türklüğe saldırının yolunu açmak için. Neden Türklüğe saldırılmak isteniyor. Çünkü

“devletin kurucu unsuru Türkler.” Eski Afyon Belediye Başkanı Hayrettin Barut yaptığı açıklamada bu durumun altını çiziyordu:

“kimin ne olduğunu bilemem. Benim adım Mehmet, Ahmet, Ali, Hüseyin, Hayrettin ben bu toprakları kanımla sulayarak vatan yaptım. Ben bu toprakların sahibiyim, adım da Mehmet... Ben Türküm!”[24]

İşte bu noktada vatandaşlık gibi tartışmalar beyhude oluyor. Bundan dolayı halkın öfkesini dindirmenin tek yolu Tekin’e göre, asli unsurun aşağılanmaması ve geriletilmemesi. Bu noktada halktan kasıt da elbette Türkler oluyor.[25]

Peki, 301. madde kaldırılırsa ne olur? Tekin’e göre Türkler de “suspus oturmayacak herhalde.” İşte o zaman olan olacak ve sonucu göreceğiz. Arslan Tekin’in bu yazısı ile İsrail K. Kumbasar’ın şu cümlesi arasındaki paralellik dikkate şayan: “Türkiye Cumhuriyeti’ne ‘anayasal vatandaşlık bağı’ ile bağlı olmanın dışında aramızda en ufak bir ortak nokta bulunmayan... Ermeni milliyetçisi Hrant Dink...”[26] “Anayasal vatandaşlık bağı” dışında hiçbir ortak nokta olmayan Hrant. Zira asıl anlamlı bağ “Türklük” bağı. Yine benzer bir şekilde Orhan Tahsin de Türk vatandaşı Dink’i gerçek vatandaşlardan ayırıyor: “Ama o bir Türk vatandaşıydı, “vatansever” değildi. Daha ötesi, Ermeniliği ağır basan bir vatandaş!”[27] Dink’in ölümünden sonra ortaya çıkan tablo da olsa olsa Türkiye’deki (yine her halde vatandaşlık bağı ile bağlı olan) Türk düşmanı “dönme” ve “devşirmelerin” sayılarının ne kadar da çok olduğuna delalet ediyor. Zira ayinleri ekranlara taşıyarak “Hıristiyanlık propagandası” yapan televizyonlar da bu çetenin emrinde olsa gerek. Cenazedeki kilise görüntülerini “Hıristiyan propogandası” telakki eden bu zihniyet hızını alamayarak Türkleri bir kaşık suda boğmak isteyenleri, cenazeye katılanları “işbirlikçi kafatası avcıları,” Hrant Dink’i de “Ermeni ırkçısı” olarak nitelemiştir. Kendisinin içinde bulunduğu politik grup zaten genel olarak AB politikalarını “faşizm,” farklı etnik ve yerel gruplara demokratik haklar taleplerini de “ırkçılık” olarak nitelemektedir. Kumbasar, düşmanın içeride bu cenaze ile birlikte tahmin edilenden daha çok ve daha güçlü olduğunun

ortaya çıktığını yazmış, bundan sonra daha aktif ve cesur davranmak gerektiğini söyleyerek, milliyetçileri sokağa çağırıştır.[28]

Sokak tartışması zaten bir süredir milliyetçi hareket içinde de gündemdeydi. Özellikle son MHP kongresi vesilesiyle gazete sayfalarına da taşındı bu tartışma. Ülkücü hareketi sokağa çağıran en önemli isimlerden bir tanesi de Ümit Özdağ idi. Ona göre ülkücü hareket milli varlığına yönelik tepkisini sokakta göstermelidir.[29] Her ne kadar şiddeti kastetmediğini söylese de, Özdağ'ın yazısı yine de ne demek istediğini net bir şekilde ortaya koyuyor. Türk milletinin Van'da, Trabzon'da, Aydın'da ortaya koyduğu haklı tepki ona göre "linç girişimleri" değildir. Bunlardan bir kişinin burnu dahi kanamamıştır. Halkın tepkisi linç adı altında saptırılmaya çalışılmaktadır. Ülkücü hareket "12 Eylül öncesi" ile korkutulmaya ve "bir suçluluk kompleksi" altına alınmaya çalışılmaktadır.[30] MHP yönetiminin de ağır eleştirildiği bu tür yazılarda ülkücüler "sorumluluğa davet" edilmektedir. Daha aktif bir politik çizgiye çağrılmaktalar. Ve ortalıklerde mevcut milliyetçi örgütlerin kesmediği gruplar, büyük bir öfke ile "milli reflekslerini" akıtacakları mecralar aramaktalar.

Milliyetçiler söylemde kâh dönme, kâh vatandaş kâh Türk olmayan Türkiye'liler[31] ile Türkler arasında Dink cinayet sonrasında derin bir çizgi çekmek durumunda kalmışlardır. Bu çizginin ırkçılık girdisi hayli yüksektir ve normal zamanlarda satır aralarında dolaşan bu unsur bu tür köşeye sıkışma ve teyakkuz anlarında söylemin merkezine yerleşebilmektedir. Yine örneğin genelde Türkiye'de yaşayan herkesin Türk olduğu iddia edilse bile, Hrant'ın katledilmesinin ardından yazılan ilk toparlayıcı yazıda şöyle bir cümle kurulmuştur:

"Dünya'nın herhangi bir ülkesinde, o ülkede yaşayan birinin ülkenin büyük çoğunluğunu oluşturan bir millet hakkında bu tarz bir ifade kullandığında alacağı tepkiden farklı bir tepki değildi bu."[32]

Hrant'ın aldığı tepkileri normalleştirmeyi amaçlayan bu cümle aynı zamanda Türkiye'de herkesi Türk saymadığını da itiraf eden binlerce yazıdan sadece bir tanesini oluşturuyordu.

Hrant Dink cinayeti sonrasında milliyetçilik üzerine tartışmaların başlaması milliyetçileri de kaynaştıran bir hava yarattı. Aynen politik yelpazenin karşı tarafında yer alanların kaynaştığı ve kenetlendiği gibi. Dink'in cenaze töreni yıllardır görülmedik bir kalabalığı biraraya getirmişti ve bu cenazede biraraya gelenler büyük ölçüde politik kompartmanlar halinde değil içiçe yürümüşlerdi. Milliyetçilerin "Türklüğü savunmasız bırakmak" için gündeme geldiğini iddia ettikleri eleştiriler sonrasında, bu cenahta da bir yekvücut olma hali hâsıl oldu. Örneğin Devlet Bahçeli'nin yaptığı açıklama tüm milliyetçiler tarafından kabul gördü, desteklendi. Oysa çok değil bir iki ay önce MHP kongresi ve öncesinde milliyetçi harekette ciddi bir yarıma meydana gelmişti. Bu gerginlik kongreye de yansımıştı. Ancak cinayetin ardından Ümit Özdağ dahi Bahçeli'nin açıklamasını olumladı. Muhsin Yazıcıoğlu ve MHP il başkanları benzer açıklamalar yaparak "ülkücü camianın karalanmak" istendiğini açıkladılar. Psikoloji meraklısı milliyetçi camia, psikolojik bir operasyon ile milliyetçilerin potansiyel suçlu ilan edildiğini dile getirdiler.[33] Yine birçok yazar devlet düşmanları hep biraradayken milliyetçilerin "sen-ben" kavgası içinde olması, sus pus oturmasına hayıflanmıştır. Kemal Kerinçsiz gibi cesur "vatanseverleri" yalnız bırakanları yuhlamışlardır. Vedat Yenerer demokratik haklarını kullanarak yalancılara, fırsatçılara ve işbirlikçilere Türkiye'yi dar etmeyenleri, haksız bir biçimde "katil" damgası yiyen dürüst Türk vatandaşlarına sahip çıkmayanları kınamıştır.[34]

Hrant Dink cinayeti sonrasında milliyetçilerin iki önemli tartışma yaptıklarına şahit olduk. Sokak tartışmalarıyla da ilintili olarak halkın öz direnci ve tepkisi olarak adlandırılan hınç ve nefret benzeri hislere milli misyonlar, politik görevler biçilmiştir. En azından bu hınç dolayısıyla gerçekleşen fiiller mazur gösterilmeye çalışılmıştır. Hatta bu bir damar olarak görülmüş ve hareket geçirilmeye çalışılmıştır. Cinayet sonrası yazılan birçok yazıda bu cinayetin ortaya çıkması oluşturulan ortamla ilişkilendirilmiş ve bu ortamın kendisi olumlu görülmüştür. Diğer bir önemli vurgu da "Ermeniliğin" histerik reddiyesidir. "Hepimiz Ermeniyiz" sloganı tüm milliyetçi camiayı adeta şok etmiştir. Bu da aslında milliyetçiliğin Türk kimliğine dair ne kadar şüpheli, güvensiz ve tedirgin olduğunun en büyük göstergesidir.

[1] “Bulun Şu Alçağı,” Yeniçağ, 20.01.2007.

[2] Arslan Bulut, “Hrant Dink Cinayetinin Zamanlaması,” Yeniçağ, 20.01.2007.

[3] Özcan Yalçın, “Kurşunlar Kime Sıkıldı,” Ortadoğu, 27.01.2007. En fazla gündeme gelen korkulardan bir tanesi de Türkiye’nin bu cinayet sonrası hem Ermeni lobisine hem de AB’ye geri dönülmez taviz vereceğiydi. Nitekim Asılsız Soykırım İddialarıyla Mücadele Derneği (ASİMED) Başkanı Yrd. Doç. Savaş Eğilmez, Hrant Dink’in ölümünden nemalanmak isteyenlerin bir amaçlarının da bu cinayet sonrasında Ermenistan sınır kapısını bir oldubitti ile açmak istemeleridir. “Asimed Başkanı Eğilmez: “Ermenistan Sınır Kapısı, Oldu Bittiye Getirilemez,” Erzurum, 25.01.2007.

[4] Vedat Yenerer, “Hrant Dink Bilmecesi,” Yeniçağ, 21.01.2007.

[5] Bu tür komplo benzeri düşünce ve nedenlerin yanında olayı toplumsal ve iktisadi süreçlerin bir tezahürü şeklinde açıklayanlar da vardı. Daha çok Ortadoğu gazetesinde gündeme gelen bu tür tartışmalar dikkatleri milliyetçilikten sosyal şartlara çekmeye gayret gösteriyordu. Bunlar da daha çok MHP’ye merkezden transfer olan ya da o zihniyete sahip insanlarca dile getiriliyordu. Örneğin Bahçeli’nin danışmanlarından Gürcan Dağdaş, Enzensberger, Arendt ve Wallerstein gibi entelektüel şahsiyetlere atıfla sıradan vatandaşları gözü dönmüş katillere dönüştüren sosyal süreçlere değinmiştir. Yani katilin adresi milliyetçilikte değildir. İnsanları bir canavara dönüştüren yalnızlaştıran, işsizliğe ve çöp mahallelerine mahkûm eden süreçtir sorumlu olan. Elbette kendisine göre milliyetçiliğin yükselişinin bu süreçle bir alakası yoktur. Gürcan Dağdaş, “Katil Kim?” Ortadoğu, 27.01.2007; veya benzer iddialar için Necdet B. Sivaslı, “Hrant Dink Cinayetinde Asıl Suçlu Olan Kimler,” Ortadoğu, 24.01.2007.

[6] Arslan Tekin, “Hrant Dink Meselesinin Özü,” Yeniçağ, 21.01.2007.

[7] Orhan Karataş, “301 ve Hrant Dink,” Ortadoğu, 24.01.2007.

[8] Taylan Sorgun, “Etnik Fırsatçılık,” Ortadoğu, 25.01.2007.

[9] Zaten bu cinayet de İsmail Bozalioğlu’na göre bu milli refleksi zayıflatmak için işlenmişti. İsmail Bozalioğlu, “Cinayetin Perde Arkası,” Giresun Işık (www.giresungazete.net), 21.01.2007.

[10] Arslan Tekin, “Devleti Rehin Aldılar!” Yeniçağ, 24.01.2007.

[11] “Hepimiz Ermeniyiz...” Yeniçağ, 23.01.2007, 46. okuyucu yorumu.

[12] “Hepimiz Ermeniyiz...” Yeniçağ, 23.01.2007, 25. okuyucu yorumu.

[13] Altemur Kılıç, “Hrant Dink’in Ölümü,” Yeniçağ, 21.01.2007.

[14] Altemur Kılıç, “Hrantmaina,” Yeniçağ, 25.01.2007.

[15] Ali Öncü, “Ben Hrant Değilim Ermeni İse Hiç Değilim,” Ortadoğu, 24.01.2007.

[16] Sabahattin Önkibar, “Hrant ve Güneydoğu Şehitleri,” Yeniçağ, 25.01.2007.

[17] Hasan Ünal, “Katil Kim?” Yeniçağ, 22.01.2007.

[18] Ümit Özdağ, “Suçlamalar, İmalar, Trabzon,” Yeniçağ, 25.01.2007.

[19] Arslan Bulut, “Hrant Dink Cinayetinde Çok Önemli İddialar!” Yeniçağ, 24.01.2007.

[20] Arslan Bulut, “Hrant Dink’in “Türkiye’deki Gizli Ermeniler” Araştırması!” Yeniçağ,

26.01.2007. Yavuz Selim Demirağ da Dink'in "soykırımı Türkler değil tehcir sırasında Kürtler yapmıştır" dediğini iddia ederek Dink'in PKK'nın hedef tahtasında olduğunu belirtmiştir. Böylece Türkler temize çıkmış oluyordu. Dink'i de "soykırımı" yaptıkları gibi Kürtler öldürmüş olsa gerekti. Yavuz Selim Demirağ, "Yemezler!..." Yeniçağ, 21.01.2007.

[21] Ramazan K. Kurt, "Hrant Dink, Kripto Ermeniler, PKK ve ASALA," Ortadoğu, 24.01.2007.

[22] Kürtlerin Türklüğü üzerine "veciz" görüşler için bkz. Ümit Özdağ'ın muhtelif yazıları...

[23] Arslan Tekin, "Korunma İçgüdüsünü Tetiklemeyin!" Yeniçağ, 28.01.2007.

[24] "Hepimiz Türküz, hepimiz Mehmet'iz," www.afyonhaber.com, Güncelleme:24.01.07 : 22:30:26

[25] Mustafa Ertekin etnik kimlik iması ile yeni katmanlar yaratma sevdasında olanlardan bahsediyor. Yani etnik kimlik vurgusu ile millet için yeni katmanlar yaratmak. Aslında ona göre "bir kısım vatandaşlar" bu milletin sıcak duygularından ayrılmak isteniyor. Ancak aslında onlar "Türk ulusunun asli parçaları" ve "bu milletin vatandaşlarının tamamı Türktür." Ertekin Türk milletini dışlayıcı ve içerici biçimler arasında salınan bir tanımlamada asılı bırakıyor. Mustafa Ertekin, "Tertiplere Dikkat!" Ortadoğu, 25.01.2007.

[26] İsrail K. Kumbasar, "Hrant Üzerinden Türk Devletine Meydan Okuyan Hainler," Yeniçağ, 24.01.2007.

[27] Orhan Tahsin, "Bayraklı Bir Yazı," Ortadoğu, 27.01.2007.

[28] İsrail K. Kumbasar, "İşsiz Meydanları İhanete Dar Etmenin Zamanı Gelmedi mi?" Yeniçağ, 26.01.2007.

[29] Ümit Özdağ, “Sokak ve Ülkücü Hareket,” Yeniçağ, 19.11.2007.

[30] Milliyetçiler arası sokak tartışması için bkz. Y. Doğan Çetinkaya, “Milliyetçi Harekette Yarılma ve MHP Kongresi,” www.birikimdergisi.com, 17.11.2006.

[31] Sami Yavrucuk, “Türk Olmayan Türkiyeliler’in Günahı,” Yeniçağ, 25.01.2007.

[32] “Hepimiz Ermeniyiz...” Yeniçağ, 23.01.2007 (Bu yazı Abdullah Özdoğan tarafından kaleme alınmıştır).

[33] Arslan Bulut, “Bahçeli’nin Çıkışı ve “Hepimiz Birer Mustafa Kemal’iz,” Yeniçağ, 25.01.2007.

[34] Vedat Yenerer, “Bölücüler İpini Koparttı, Milliyetçiler Sınıfta Kaldı!..” Yeniçağ, 25.01.2007.

Kaynak: birikimdergisi.com